SIRDARYO VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

SIRDARYO VILOYATIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO'YICHA MA'LUMOT

2023- yil 1- may holatiga ko'ra
(fermer va dehqon xo'jaliklarisiz)

Ma'lumotlar O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi ma'lumotlar bazasi asosida shakllantirildi

KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So„nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g„oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo„llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta‟minlash bo„yicha keng ko„lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo„g„ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo„llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag„batlantirish bo„yicha keng ko„lamli ishlar amalga oshirilyapti.

Jumladan, 2023-yil 1-may holatiga viloyatda faoliyat ko„rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo„jaliklaridan tashqari) 13 797 tani tashkil etdi (ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 11 602 ta). 2019- yilning mos davriga nisbatan faoliyat ko„rsatayotgan korxonalar sonining o„sish sur‟ati 121,5 foizni (jumladan, kichik korxona va mikrofirmalar 125,2 foiz) tashkil etdi.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar

fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- may holatiga ko‘ra, birlikda.

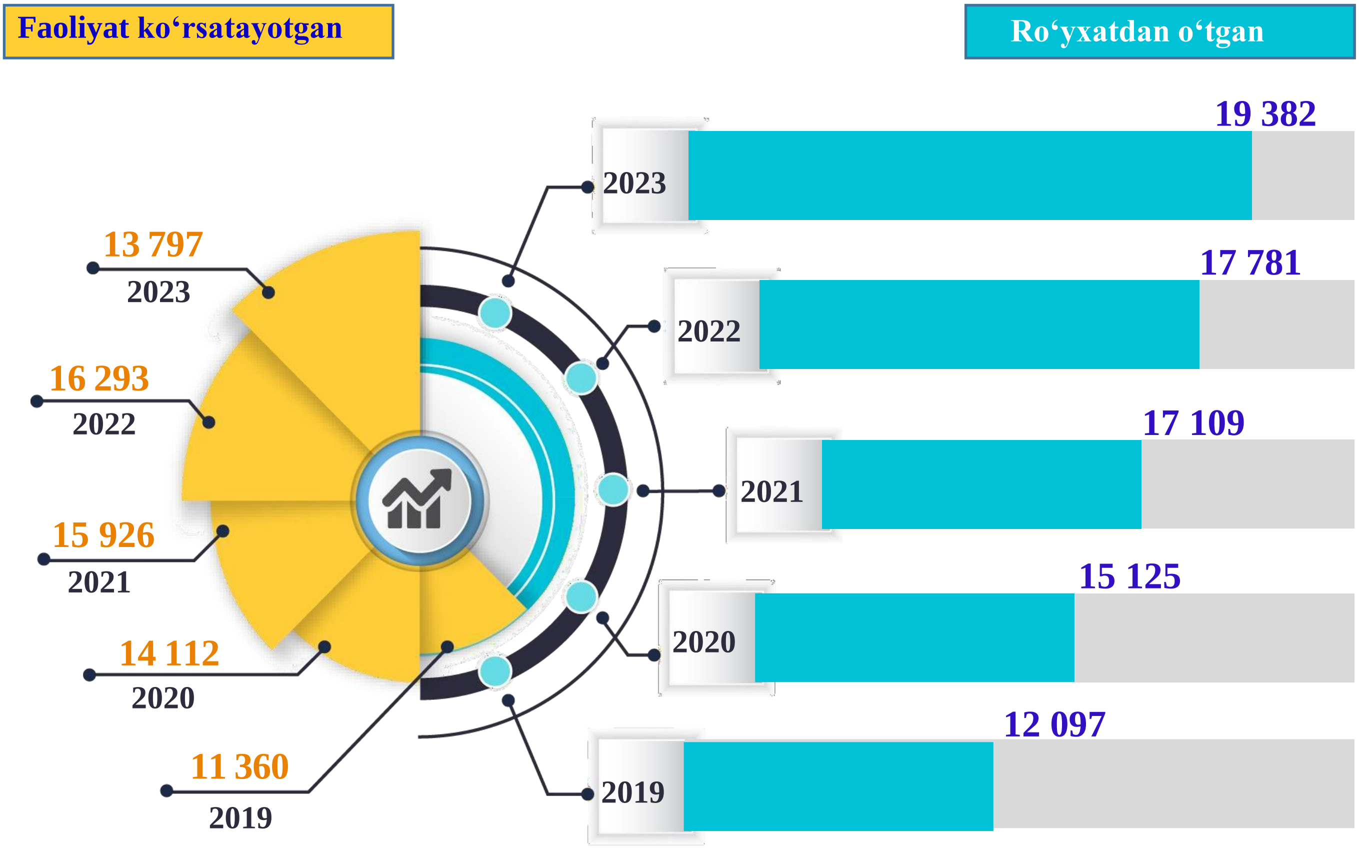

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

yanvar-aprel oylari holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

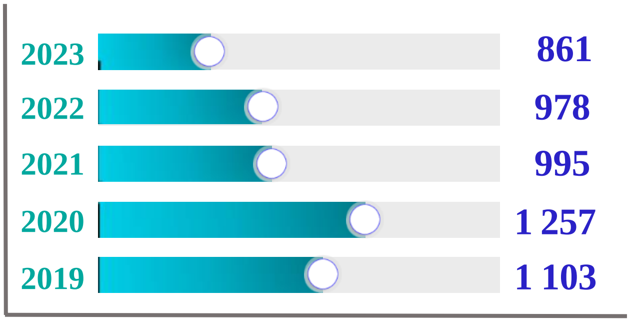

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko„rsatayotganlarga nisbati (foizda)

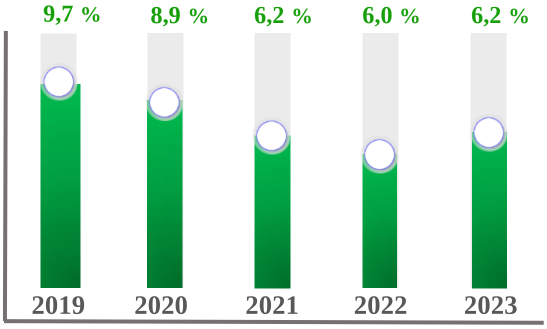

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

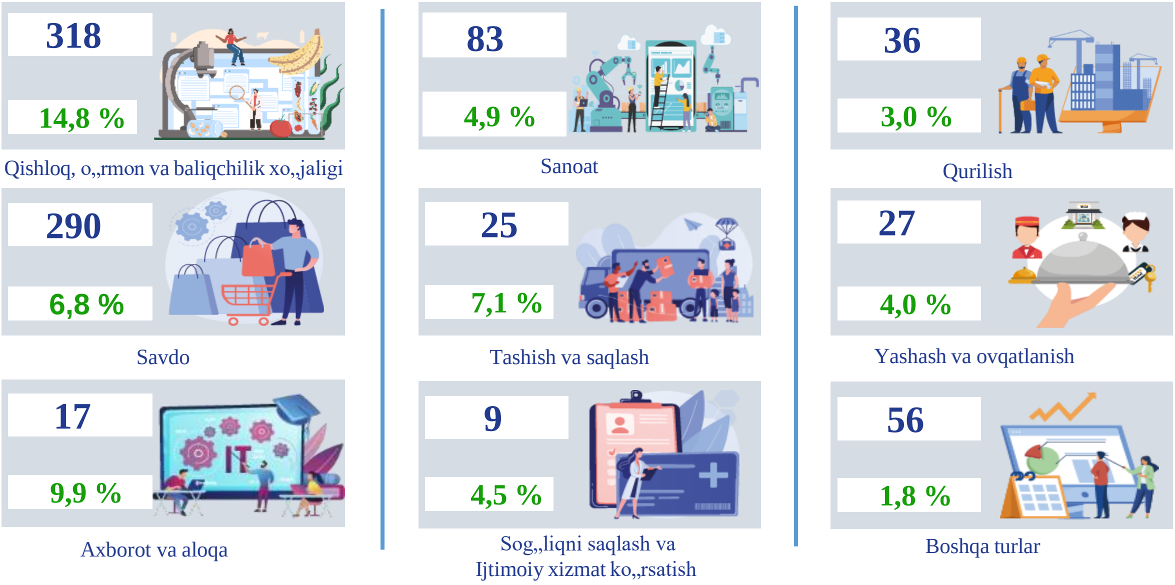

Joriy yilning yanvar-aprel oylarida viloyatda yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar soni 861 tani tashkil etdi.

Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo„yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo„ldi: qishloq o„rmon va baliqchilik xo„jaligi – 36,9 foiz, savdo – 33,7 foiz, sanoat – 9,6 foiz, hududlar kesimida eng ko„p Guliston shahrida 20,1 foiz, Sardoba – 15,3 foiz, Oqoltin – 13,4 foiz va Sirdaryo – 10,0 foiz tumanlari hissalariga to„g„ri keladi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	173	5,0 %	Guliston t.	54	5,2 %
Sardoba t.	132	13,2 %	Xovos t.	51	6,0 %
Oqoltin t.	115	12,2 %	Boyovut t.	46	3,9 %
Sirdaryo t	86	5,3 %	Yangiyer sh.	40	4,3 %
Sayxunobod t.	82	7,4 %	Shirin sh.	11	2,9 %
Mirzaobod t.	71	5,7 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

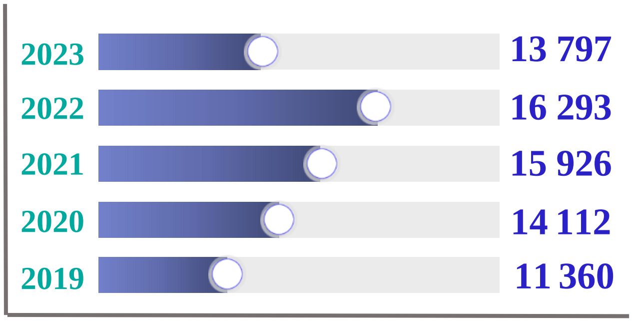

Yillar kesimida o„sish sur‟ati (foizda)

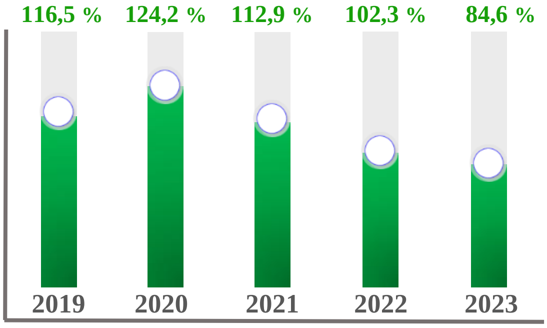

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2 150

Qishloq, o„rmon va baliqchilik xo„jaligi

1 694

Sanoat

1 220

Qurilish

4 242

Savdo

351

Tashish va saqlash

683

Yashash va ovqatlanish

171

Axborot va aloqa

199

Sog„liqni saqlash va
Ijtimoiy xizmat ko„rsatish

3 087

Boshqa turlar

Faoliyat ko„rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2023- yil 1- may holatiga 13 797 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o„sish sur‟ati 121,5 foizni tashkil etdi.

Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo„yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo„ldi: savdo – 30,7 foiz, qishloq o„rmon va baliqchilik xo„jaligi – 15,6 foiz, sanoat – 12,3 foiz, hududlar kesimida eng ko„p Guliston shahrida 25,3 foiz, Sirdaryo – 11,9 foiz, Mirzaobod – 9,1 foiz va Boyovut – 8,5 foiz tumanlarida faoliyat ko„rsatmoqda.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	3 487	Sardoba t.	998
Sirdaryo t.	1 637	Oqoltin t.	939
Mirzaobod t.	1 251	Yangiyer sh.	939
Boyovut t.	1 167	Xovos t.	851
Sayxunobod t.	1 109	Shirin sh.	375
Guliston t.	1 044		

Yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-aprel holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

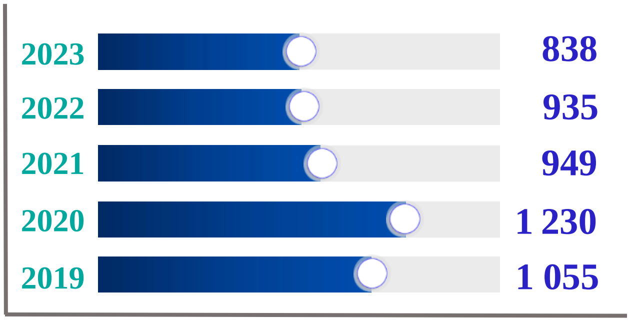

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko„rsatayotganlarga nisbati (foizda)

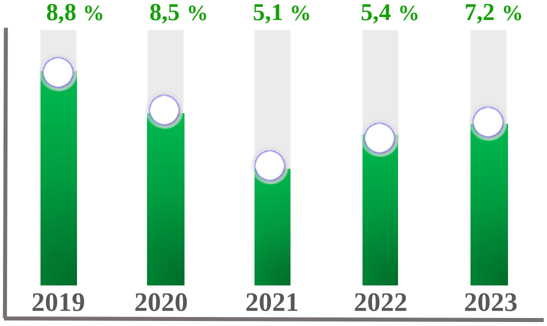

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

318
14,9 %

Qishloq, o„rmon va baliqchilik xo„jaligi

83
4,9 %

Sanoat

36
3,0 %

Qurilish

290
6,8 %

Savdo

25
7,1 %

Tashish va saqlash

27
4,0 %

Yashash va ovqatlanish

16
10,2 %

Axborot va aloqa

9
6,3 %

Sog„liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko„rsatish

34
3,2 %

Boshqa turlar

Davlatimiz tomonidan tadbirkorlik subyektlariga qulay shart-sharoitlar yaratib borish bo„yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar natijasida ularning yildan-yilga investitsiya va ishbilarmonlik muhiti yaxshilanib borayotgani namoyon bo„lmoqda. 2023-yilning yanvar-aprel oylarida yangi tashkil etilgan tadbirkorlik subyektlari soni 838 tani tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	166	5,7 %	Guliston t.	52	5,9 %
Sardoba t.	130	15,0 %	Xovos t.	49	7,3 %
Oqoltin t.	114	14,0 %	Boyovut t.	45	4,8 %
Sirdaryo t.	84	6,1 %	Yangiyer sh.	36	4,3 %
Sayxunobod t.	82	8,7 %	Shirin sh.	11	3,6 %
Mirzaobod t.	69	6,3 %			

Faoliyat ko'rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari to'g'risida ma'lumotlar

2023- yil 1- may holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

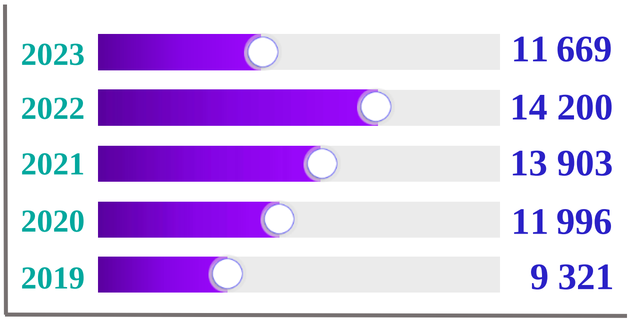

Yillar kesimida o„sish sur"ati (foizda)

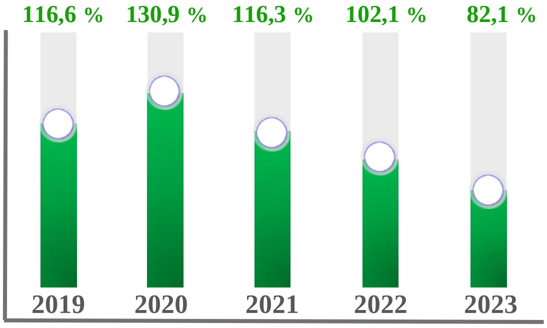

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

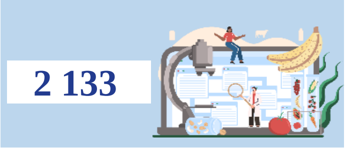

Qishloq, o„rmon va baliqchilik xo„jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Axborot va aloqa

Sog„liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko„rsatish

Boshqa turlar

Faoliyat ko„rsatayotgan tadbirkorlik subyektlari soni 2023- yil 1- may holatiga 11 669 taga yetib, 2019- yilning mos davriga nisbatan (2 448 ta) o„sish sur"ati 125,2 foizni tashkil etdi. Ularning iqtisodiy faoliyat turlari bo„yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo„ldi: savdo – 36,4 foiz, qishloq, o„rmon va baliqchilik xo„jaligi – 18,3 foiz, sanoat – 14,5 foiz, qurilish – 10,5 foiz, yashash va ovqatlanish bo„yicha xizmatlar – 5,8 foiz, tashish va saqlash – 3,0 foiz, axborot va aloqa – 1,3 foiz, sog„liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar ko„rsatish – 1,2 foiz, boshqa turlari – 9,0 foiz.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 935	Sardoba t.	866
Sirdaryo t.	1 382	Yangiyer sh.	828
Mirzaobod t.	1 095	Oqoltin t.	817
Sayxunobod t.	945	Xovos t.	673
Boyovut t.	937	Shirin sh.	306
Guliston t.	885		

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil yanvar-aprel holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

2023	838
2022	932
2021	945
2020	1 228
2019	1 054

Yangi tashkil etilganlarning faoliyat ko„rsatayotganlarga nisbati (foizda)

2019	2020	2021	2022	2023
11,4 %	10,3 %	6,8 %	6,6 %	7,2 %

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

318
15,0 %

Qishloq, o„rmon va baliqchilik xo„jaligi

83
5,0 %

Sanoat

36
3,0 %

Qurilish

290
6,9 %

Savdo

25
7,1 %

Tashish va saqlash

27
4,0 %

Yashash va ovqatlanish

16
10,2 %

Axborot va aloqa

9
6,4 %

Sog„liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko„rsatish

34
3,3 %

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog„lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko„rsatishi bo„lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o„zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko„rsatkichidir.

2023- yilning yanvar-aprel oylarida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari iqtisodiy faoliyat turlari bo„yicha taqsimlanishi (umumiy sonidagi ulushi) quyidagicha bo„ldi: qishloq, o„rmon va baliqchilik xo„jaligi – 37,9 foiz, savdo – 34,6 foiz hamda sanoat 9,9 foizni tashkil etgan.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	166	5,7 %	Guliston t.	52	5,9 %
Sardoba t.	130	15,0 %	Xovos t.	49	7,3 %
Oqoltin t.	114	14,0 %	Boyovut t.	45	4,8 %
Sayxunobod t.	84	6,1 %	Yangiyer sh.	36	4,4 %
Sirdaryo t.	82	8,7 %	Shirin sh.	11	3,6 %
Mirzaobod t.	69	6,4 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

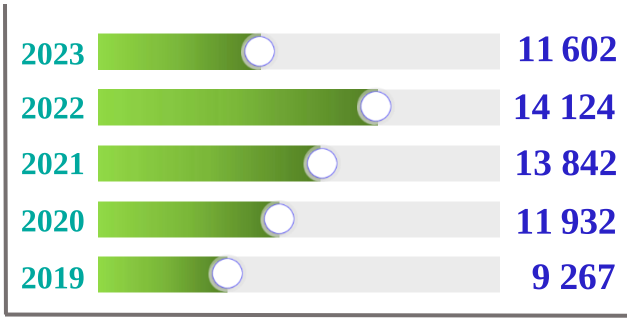

Yillar kesimida o„sish surati (foizda)

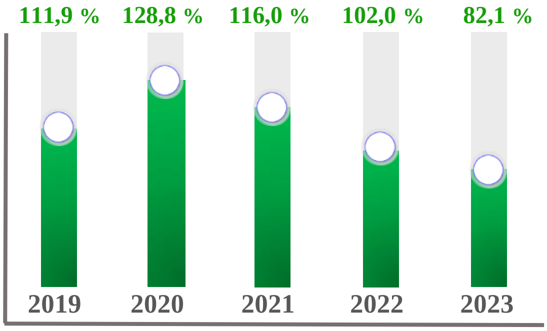

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2 125

Qishloq, o„rmon va baliqchilik xo„jaligi

1 665

Sanoat

1 216

Qurilish

4 233

Savdo

350

Tashish va saqlash

680

Yashash va ovqatlanish

157

Axborot va aloqa

141

Sog„liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko„rsatish

1 035

Boshqa turlar

Hududlar kesimida eng ko„p kichik biznes subyektlari Guliston shahrida (25,1 foiz), Sirdaryo (11,8 foiz), Mirzaobod (9,4 foiz) va Sayxunobod (8,1 foiz) tumanlarida faoliyat ko„rsatmoqda. Ushbu hududlarda jami kichik biznes subyektlari sonining 54,4 foizdan ortig„i faoliyat ko„rsatmoqda.

Ma‟lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg„or faoliyat yuritmoqda.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 913	Sardoba t.	865
Sirdaryo t.	1 369	Yangiyer sh.	824
Mirzaobod t.	1 086	Oqoltin t.	816
Sayxunobod t.	941	Xovos t.	670
Boyovut t.	932	Shirin sh.	303
Guliston t.	883		

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Sardoba t.	345
Mirzaobod t.	331
Sayxunobod t.	293
Oqoltin t.	274
Guliston t.	198
Sirdaryo t.	192
Boyovut t.	185
Xovos t.	160
Guliston sh.	104
Yangiyer sh.	44
Shirin sh.	24

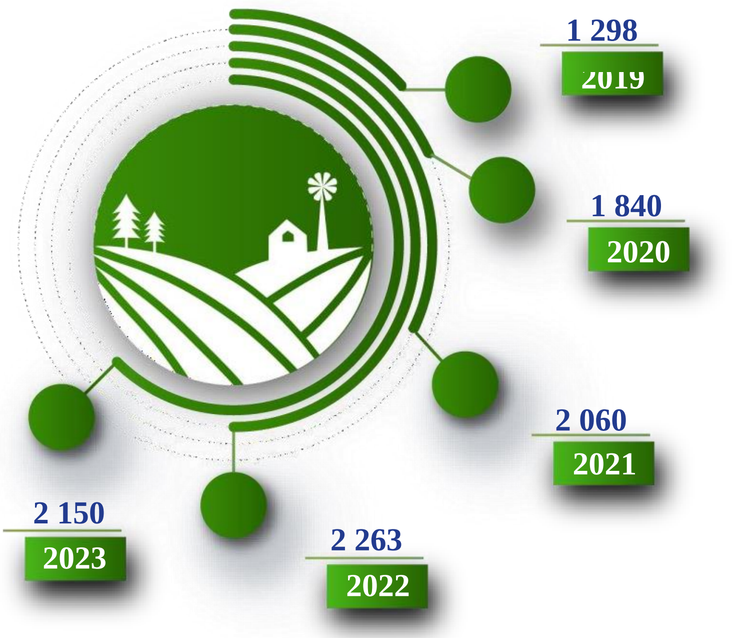

O„zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta‟minlashga qaratilgan qishloq xo„jaligini rivojlantirishning chuqur o„ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to„liq ta‟minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo„nalishlardan biriga aylandi.

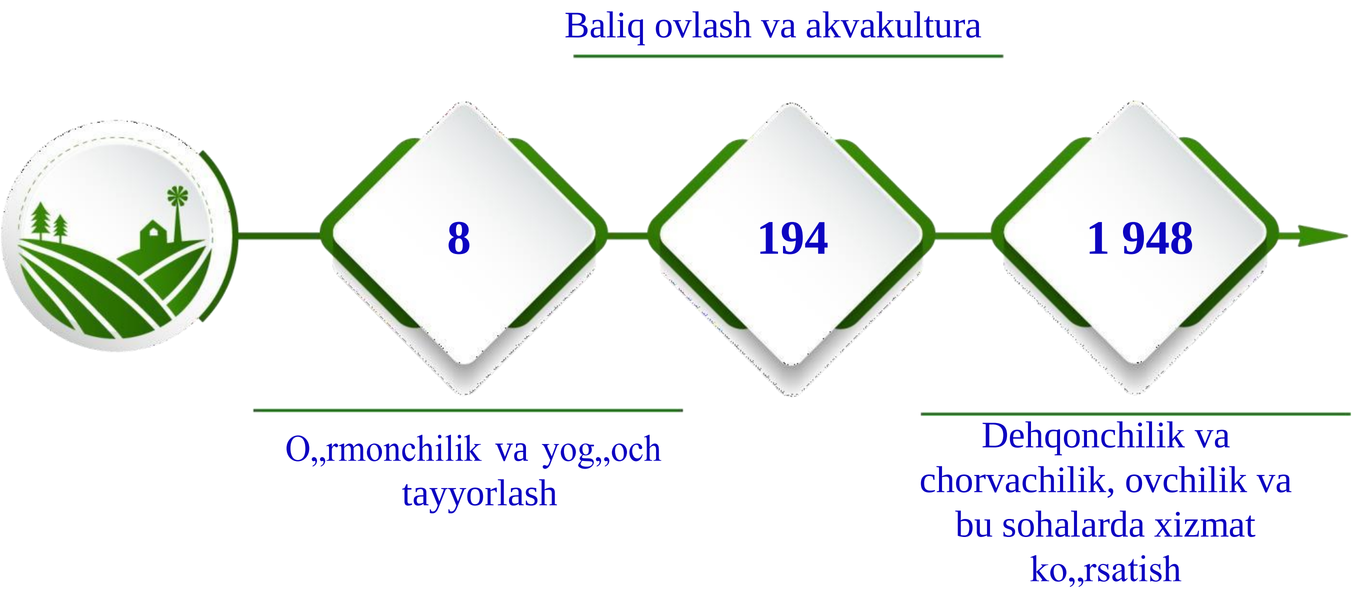

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	372
Sirdaryo t.	231
Mirzaobod t.	166
Boyovut t.	155
Yangiyer sh.	147
Sayxunobod t.	140
Xovos t.	118
Guliston t.	117
Sardoba t.	94
Oqoltin t.	90
Shirin sh.	64

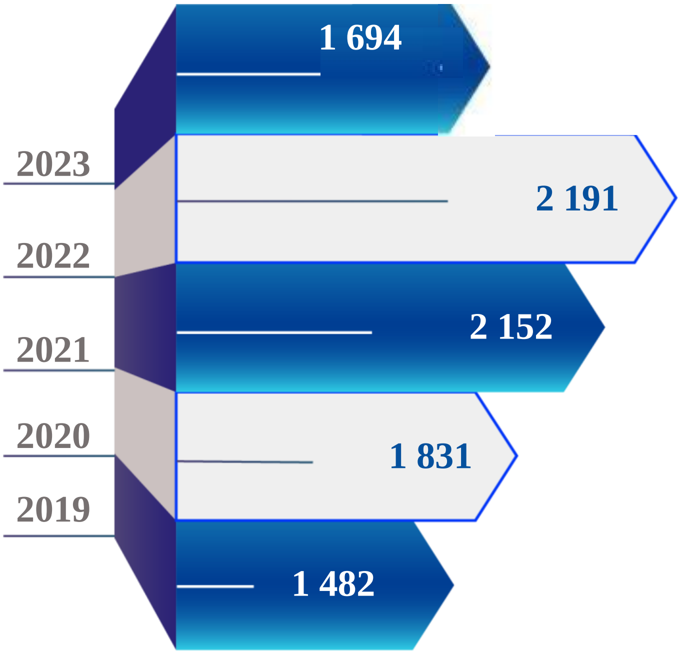

Sanoat tarmog„i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo„lgan tarmoqlardan hisoblanadi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 12,3 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 93,0 foizini ishlab chiqarish sanoati (2019- yilning mos davriga nisbatan o„sish sur‟ati 117,3 foiz), 5,1 foizini tog„-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o„sish sur‟ati 100,0 foiz), 1,4 foizini suv bilan ta‟minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig„ish va utilizatsiya qilish (o„sish sur‟ati 63,8 foiz) va 0,5 foizini elektr, gaz bug„ bilan ta‟minlash va havoni konditsiyalash (o„sish sur‟ati 50,0 foiz) tashkil etgan.

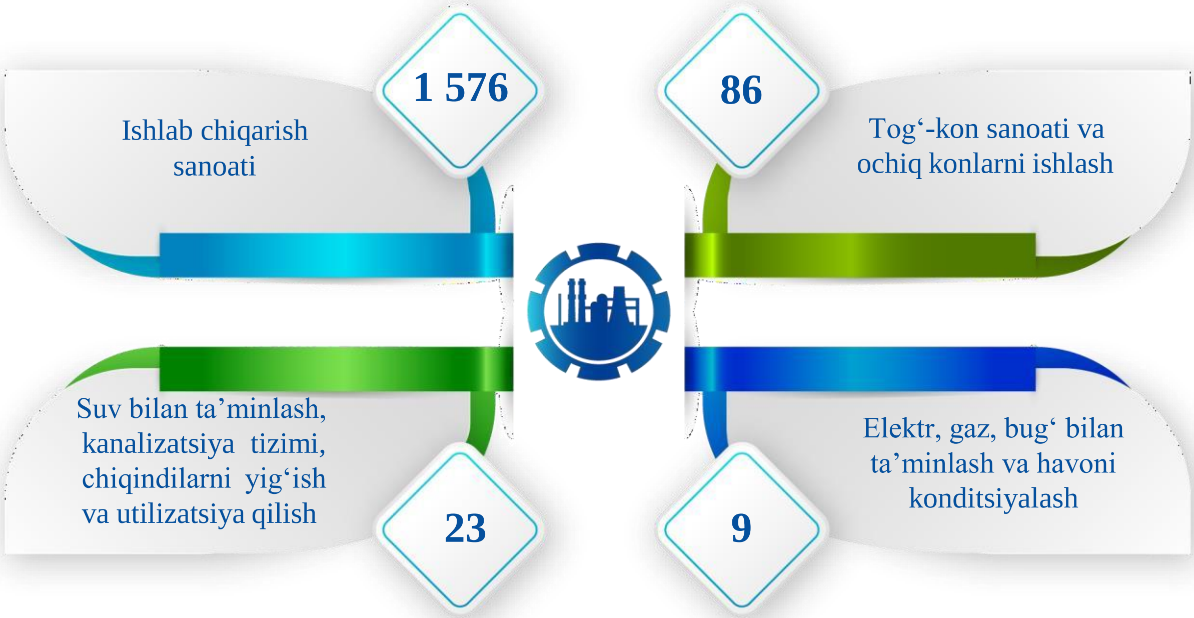

Qurilish faoliyati bilan shug'ullanayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar

2023- yil 1- may holatiga ko'ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	435
Mirzaobod t.	129
Sirdaryo t.	115
Yangiyer sh.	93
Guliston t.	78
Sayxunobod t.	76
Oqoltin t.	76
Boyovut t.	74
Xovos t.	67
Shirin sh.	41
Sardoba t.	36

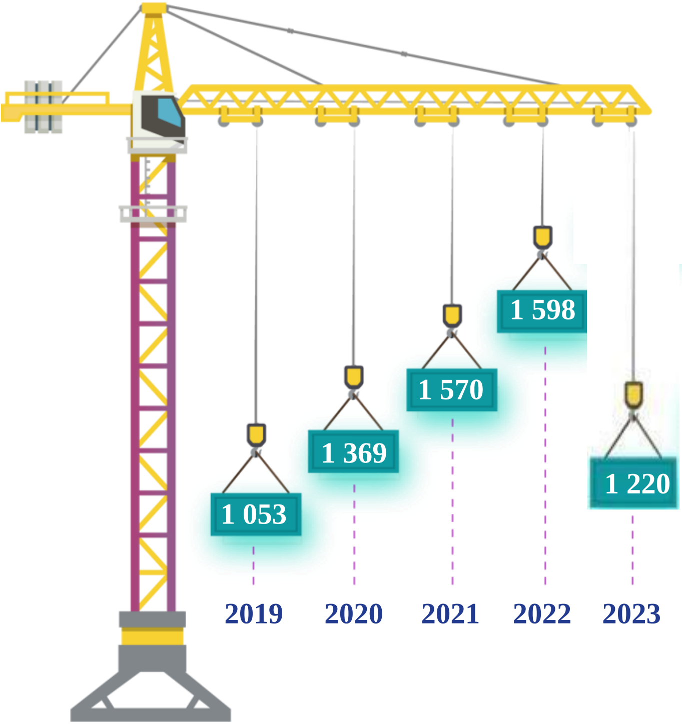

O„zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog„i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo„nalishlari bo„yicha o„tkazilgan tahlil shuni ko„rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo„nalishi 56,1 foiz ulushni tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o„sish sur‟ati 104,4 foizni tashkil etdi;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo„nalishi 21,1 foiz ulushni tashkil etib, 2019- yilning mos davriga nisbatan o„sish sur‟ati 143,6 foizni tashkil etdi;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo„nalishi 22,8 foiz ulushni va 127,5 foiz o„sish sur‟atini tashkil etdi.

257 Fuqarolik obyektlarini qurish

278 Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari

685 Bino va inshootlar qurish

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	1 257
Sirdaryo t.	539
Boyovut t.	349
Guliston t.	348
Mirzaobod t.	309
Yangiyer sh.	308
Sayxunobod t.	295
Sardoba t.	268
Oqoltin t.	259
Xovos t.	198
Shirin sh.	112

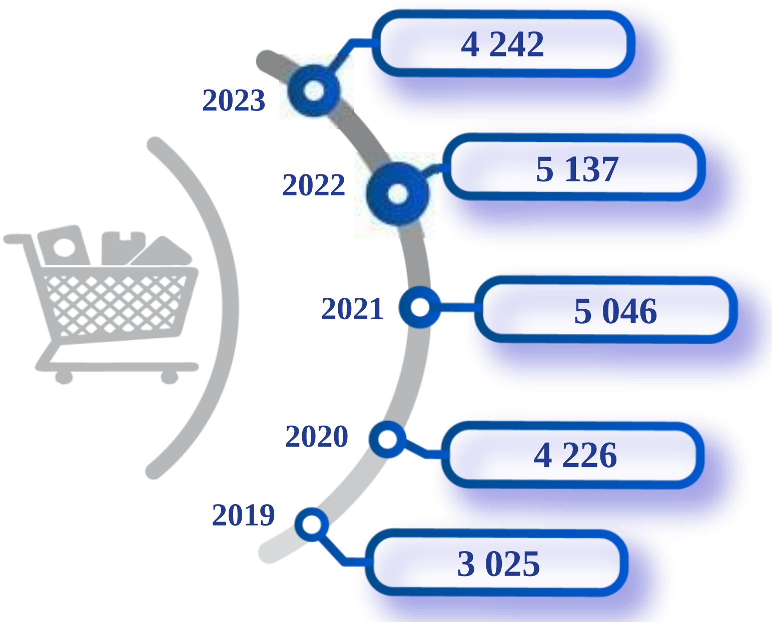

Tahlillar shuni ko„rsatdiki, Sirdaryo viloyatida faoliyat ko„rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,8 foizi yoki 4 233 tasi kichik biznes subyektlariga to„g„ri keladi.

Savdo sohasining yo„nalishlar bo„yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo„nalishi 62,1 foiz ulushni tashkil etgan bo„lib, 2019- yilning mos davri bilan solishtirilganda o„sish sur‟ati 139,8 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo„nalishida 28,8 foiz ulushni tashkil etib, o„sish sur‟ati 153,9 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta‟mirlash yo„nalishida 9,1 foiz ulushni tashkil etib, o„sish sur‟ati 111,2 foizni tashkil etdi.

387
Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta‟mirlash

1 222
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

2 633
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1-may holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	180
Sirdaryo t.	78
Boyovut t.	66
Guliston t.	62
Yangiyer sh.	61
Sardoba t.	51
Oqoltin t.	49
Sayxunobod t.	45
Mirzaobod t.	45
Xovos t.	28
Shirin sh.	18

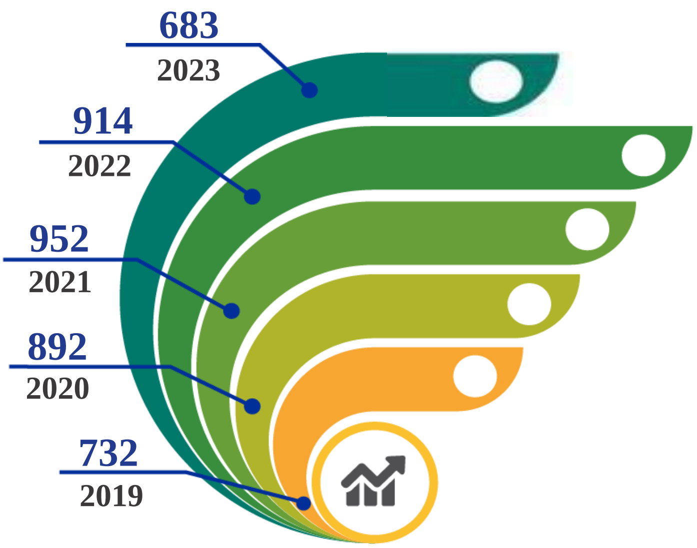

2023- yil 1- may holatiga ko„ra, yashash va ovqatlanish bo„yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko„rsatayotgan korxonalar o„sish sur‟ati 2022- yilning mos davriga nisbatan 74,7 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko„rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko„ngilochar parklar yashash bo„yicha xizmatlar yo„nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1-may holatiga ko„ra, yashash va ovqatlanish bo„yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko„rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 5,9 foiz ulushini tashkil etdi;

- restoran va buyurtma bo„yicha oziq–ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo„yicha xizmatlar yo„nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo„yicha xizmatlar sohasining 94,1 foiz ulushini tashkil etdi.

40 — Yashash bo‘yicha xizmatlar

643 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	81
Sirdaryo t.	18
Yangiyer sh.	18
Boyovut t.	14
Guliston t.	12
Shirin sh.	8
Sardoba t.	7
Sayxunobod t.	4
Mirzaobod t.	4
Oqoltin t.	4
Xovos t.	1

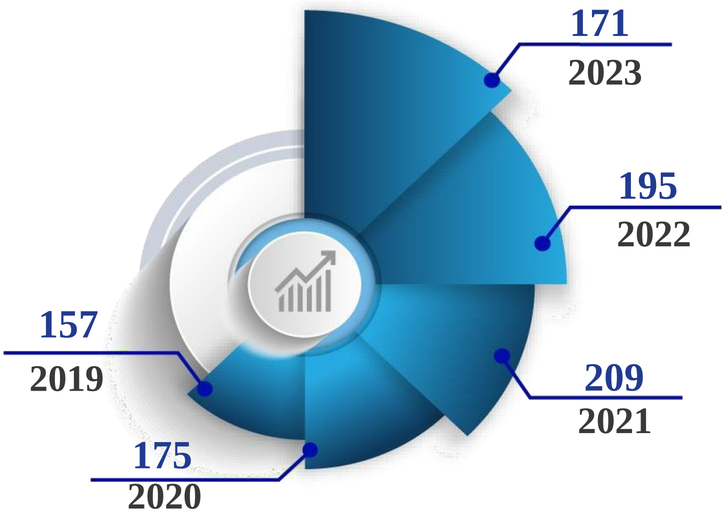

2023- yil 1- may holatiga ko„ra noshirlik faoliyati, kino-videofilmlar, televizion dasturlar, fonogrammalar va musiqali yozuvlarni ishlab chiqish yo„nalishlarida faoliyat ko„rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni axborot va aloqa sohasining 19,9 foizini tashkil etib, o„sish sur‟ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 130,8 foizni tashkil etdi.

Dasturlar yaratish bo„yicha faoliyat va teleko„rsatuv va radio eshittirishlar hamda aloqa yo„nalishlaridagi korxonalar soni axborot va aloqa sohasining 26,9 foizini tashkil etib, o„sish sur‟ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 109,5 foizni tashkil etdi.

Kompyuter dasturlashtirish va axborot xizmati ko„rsatish yo„nalishlarida esa korxonalar soni, axborot va aloqa sohasidagi korxona va tashkilotlarning 53,2 foizini tashkil etib, o„sish sur‟ati 102,2 foizni tashkil etdi.

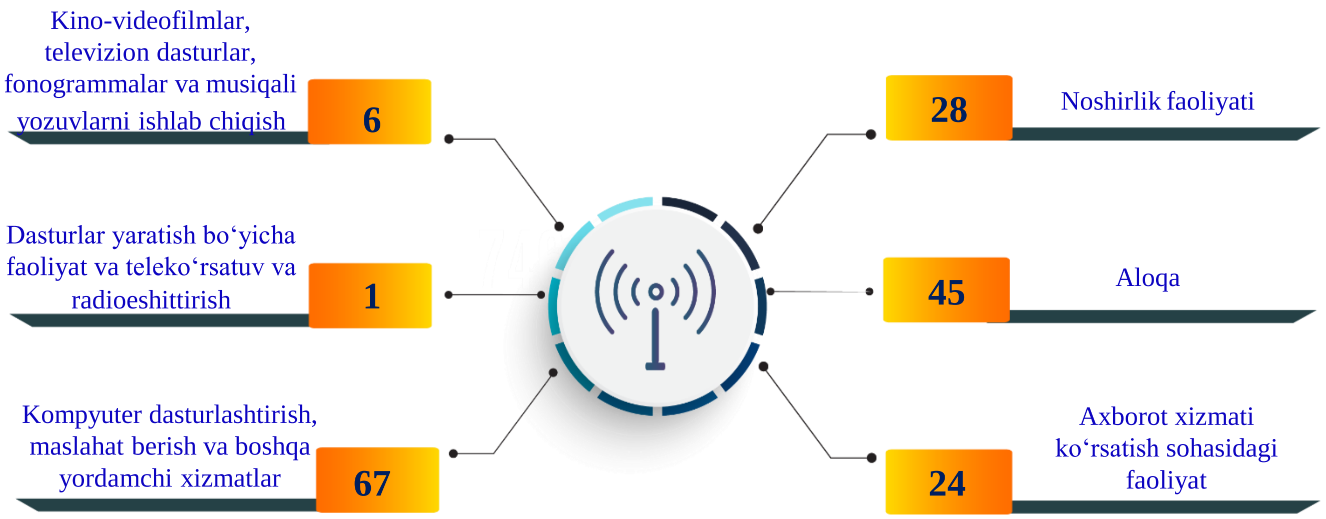

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	95
Sirdaryo t.	31
Yangiyer sh.	20
Sayxunobod t.	10
Sardoba t.	8
Mirzaobod t.	8
Guliston t.	7
Xovos t.	6
Boyovut t.	6
Oqoltin t.	5
Shirin sh.	3

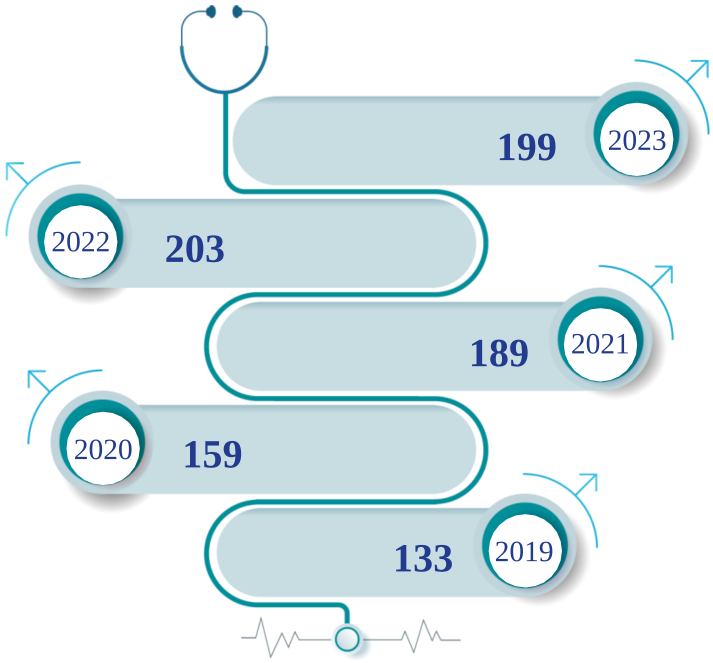

Sog„liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko„rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning salmoqli qismi – 157 ta yoki 91,8 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to„g„ri kelgan.

Yo„nalishlar bo„yicha tahlil shuni ko„rsatdiki:

90,0 foiz korxonalar sog„liqni saqlash sohasidagi faoliyat yo„nalishiga to„g„ri kelib, o„sish sur"ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 144,4 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta"minlangan holda parvarishlash yo„nalishidagi korxonalar soni 4,5 foizni tashkil etib, o„sish sur"ati 2,25 martani tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta"minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko„rsatish yo„nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 5,5 foizini tashkil etib, o„sish sur"ati 2,2 martani tashkil etdi;

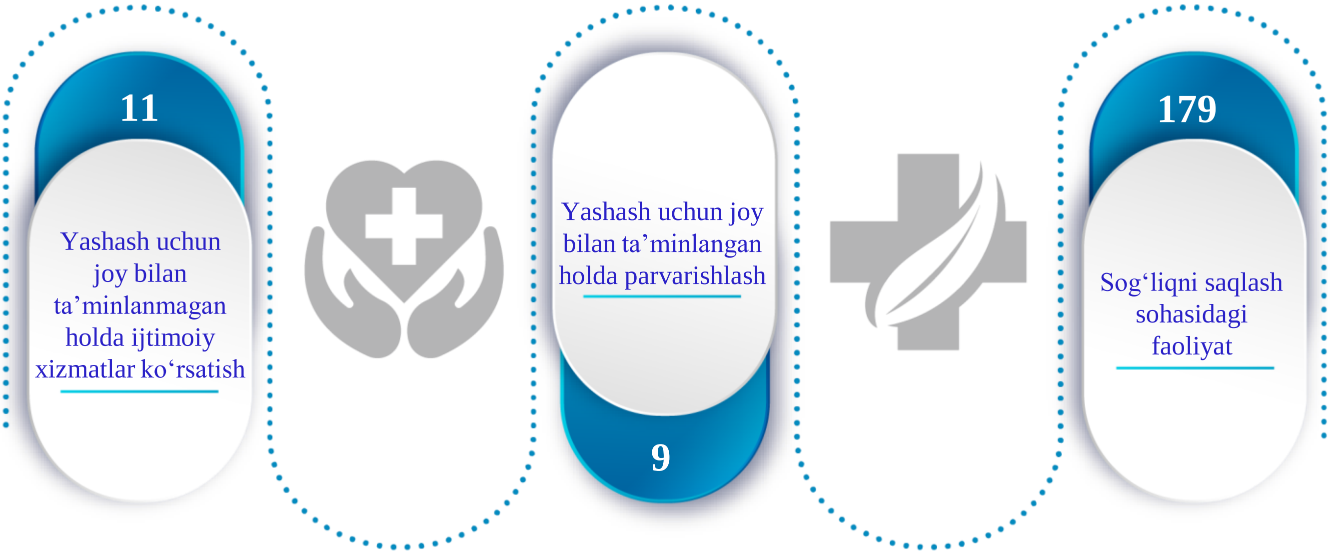

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

Hududlar kesimida

Guliston sh.	66
Yangiyer sh.	54
Sirdaryo t.	50
Mirzaobod t.	46
Xovos t.	45
Sayxunobod t.	29
Boyovut t.	23
Oqoltin t.	14
Guliston t.	11
Sardoba t.	8

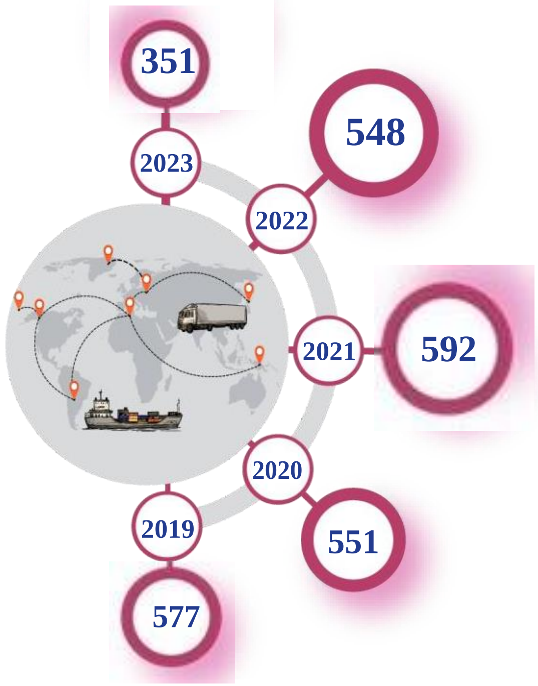

2023- yil 1- may holatiga ko„ra, tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko„rsatayotgan korxonalar jami Sirdaryo viloyatidagi faoliyat ko„rsatayotgan korxonaning 2,5 foiz ulushini tashkil etdi.

Tashish va saqlash xizmatlarining yo„nalishlari bo„yicha tahlillar shuni ko„rsatdiki:

quruqlikdagi va quvur transporti yo„nalishida faoliyat ko„rsatayotgan korxona va tashkilotlar tashish va saqlash xizmati yo„nalishining 75,2 foizni tashkil etdi;

ombor xo„jaligi va yordamchi transport yo„nalishi 22,5 foizni;

pochta va kuryerlik yo„nalishi 2,3 foizni tashkil etdi;

Pochta va kuryerlik faoliyati	Ombor xo‘jaligi va yordamchi transport faoliyati	Quruqlikdagi va quvur transporti
8	79	264

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

Tadbirkorlik subyektlari soni — **Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi**

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Yangi tashkil etilgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil yanvar-aprel holatiga ko‘ra, birlikda

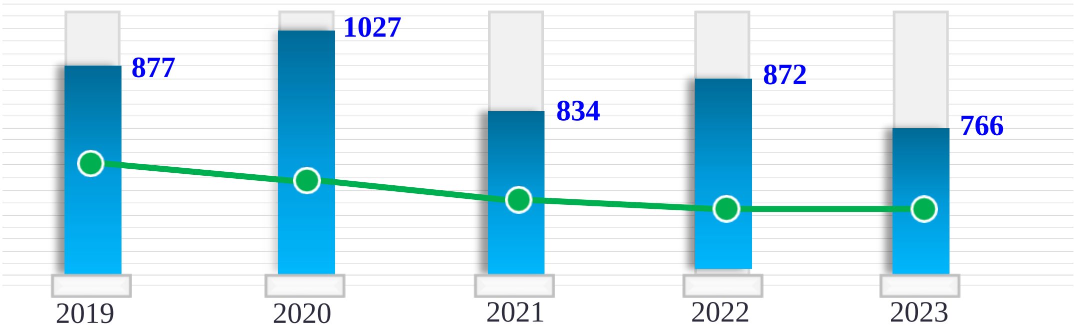

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

Faoliyat turi	Soni	Foizda
Qishloq, o„rmon va baliqchilik xo„jaligi	284	15,4 %
Sanoat	76	5,6 %
Qurilish	34	3,2 %
Savdo	272	7,6 %
Tashish va saqlash	24	7,7 %
Yashash va ovqatlanish	21	4,4 %
Axborot va aloqa	15	11,5 %
Sog„liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko„rsatish	8	7,8 %
Boshqa turlar	32	3,8 %

Mas’uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta‟sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta‟sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo„lingan xo„jalik jamiyati hisoblanadi. Mas‟uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo„yicha javobgar bo„lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog„liq zararlar uchun o„zlari qo„shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo„ladilar. Mas‟uliyati cheklangan jamiyatning o„z hissasini to„la qo„shmagan ishtirokchilari, jamiyat majburiyatlari bo„yicha har bir ishtirokchi hissasining to„lanmagan qismi qiymati doirasida solidar javobgar bo„ladilar.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	155	6,7 %	Guliston t.	48	7,1 %
Sardoba t.	125	16,1 %	Xovos t.	43	7,3 %
Oqoltin t.	111	15,2 %	Boyovut t.	35	4,8 %
Sirdaryo t.	83	6,9 %	Yangiyer sh.	33	4,6 %
Sayxunobod t.	61	7,9 %	Shirin sh.	11	4,3 %
Mirzaobod t.	61	6,6 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni   Yillar kesimida o„sish sur’ati (foizda)

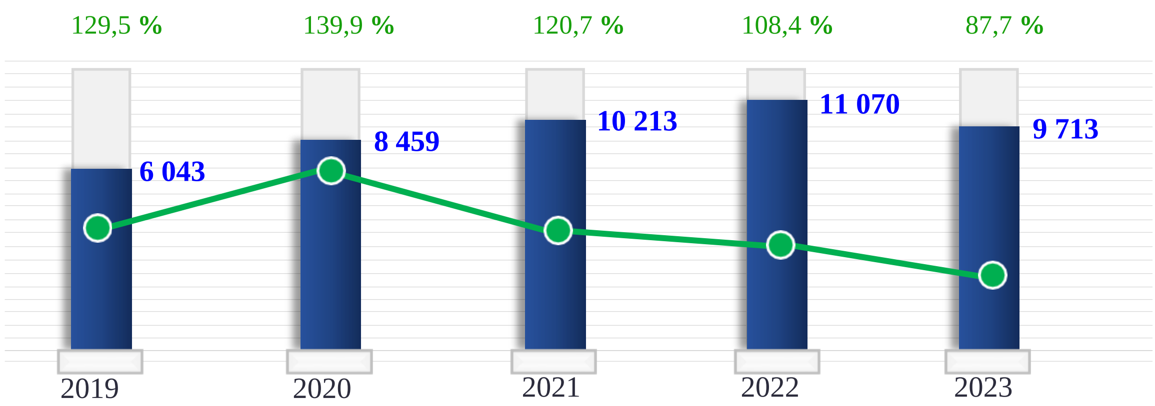

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

1 847

Qishloq, o„rmon va baliqchilik xo„jaligi

1 368

Sanoat

1 047

Qurilish

3 579

Savdo

311

Tashish va saqlash

479

Yashash va ovqatlanish

130

Axborot va aloqa

103

Sog„liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko„rsatish

849

Boshqa turlar

2023- yil 1- may holatiga ko„ra faoliyat ko„rsatayotgan 11 669 ta tijorat korxona va tashkilotlarining 9 713 tasi mas‟uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to„g„ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Faoliyat ko„rsatayotgan ma‟suliyati cheklangan jamiyatlarining sohalar kesimida tahlili shuni ko„rsatdiki, eng yuqori ko„rsatkich savdo – 36,8 foiz, qishloq, o„rmon va baliqchilik xo„jaligi – 19,0 foiz hamda sanoat – 14,1 foizni tashkil etdi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	2 322	Oqoltin t.	730
Sirdaryo t.	1 207	Yangiyer sh.	725
Mirzaobod t.	923	Guliston t.	680
Sardoba t.	777	Xovos t.	591
Sayxunobod t.	772	Shirin sh.	253
Boyovut t.	733		

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

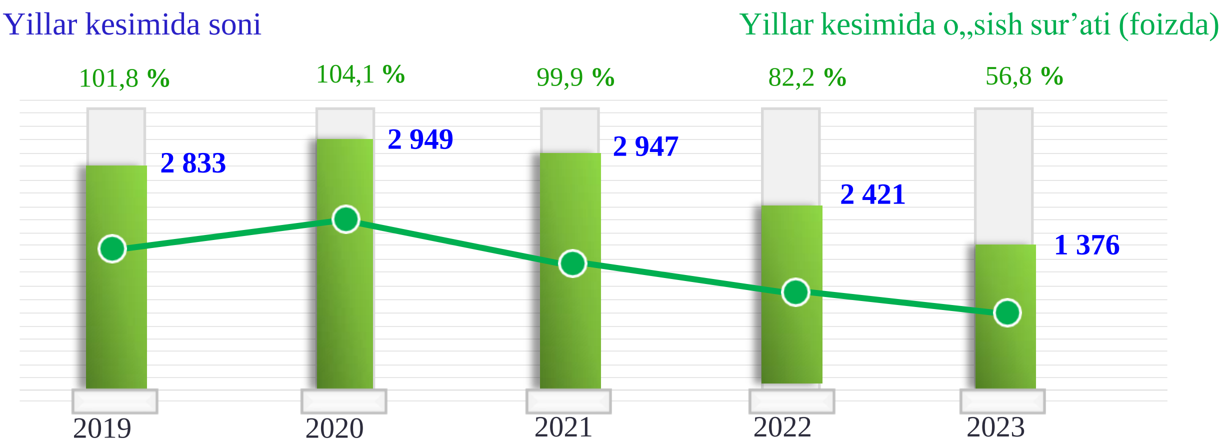

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

2023- yil 1- may holatiga tashkiliy-huquqiy shakli bo„yicha faoliyat ko„rsatayotgan korxonalar o„zaro taqqoslanganda, ikkinchi o„rinni xususiy korxonalar egallagan bo„lib. Xususiy korxonalarning eng ko„pi quydagi hududlarda qayt etilgan Guliston shahri - 472 ta, Boyovut - 156 ta, Guliston -139 ta va Sirdaryo tumanida -125 ta. Iqtisodiy faoliyat turlari bo„yicha esa xususiy korxonalar quyidagicha taqsimlangan savdo sohasida – 584 ta, sanoat – 156 ta, yashash va ovqatlanish bo„yicha xizmatlar sohasida – 146 ta va qurilish sohasida – 142 ta.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	472	Yangiyer sh.	78
Boyovut t.	156	Oqoltin t.	52
Guliston t.	139	Xovos t.	48
Sirdaryo t.	125	Sardoba t.	48
Sayxunobod t.	117	Shirin sh.	42
Mirzaobod t.	99		

Faoliyat ko'rsatayotgan oilaviy korxonalar to'g'risida ma'lumotlar

2023- yil 1- may holatiga ko'ra, birlikda

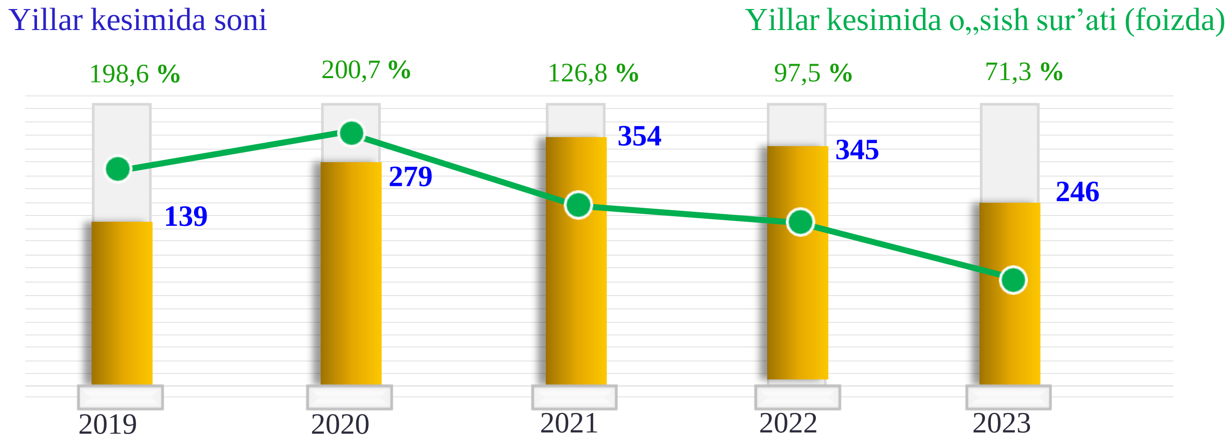

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

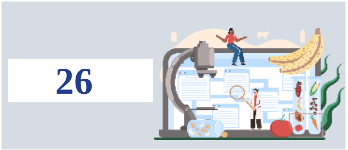

Qishloq, o„rmon va baliqchilik xo„jaligi

Sanoat

Qurilish

Savdo

Tashish va saqlash

Yashash va ovqatlanish

Sog„liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko„rsatish

Boshqa turlar

Yuridik shaxs sifatida davlat ro„yxatidan o„tib, faoliyat ko„rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- may holatiga ko„ra 2019- yilning mos davriga nisbatan 107 taga ko„paygan.

Bu esa quyidagi sohalardagi korxonalar: savdoda – 55 tadan 89 taga (o„sish 34 taga), sanoatda – 55 tadan 89 taga (o„sishi 34 taga), yashash va ovqatlanish bo„yicha xizmatlar sohasi – 24 tadan 52 taga (o„sish 28 taga) soning sezilarli oshishi bilan izohlanadi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	77	Oqoltin t.	16
Guliston t.	37	Sayxunobod t.	10
Mirzaobod t.	26	Shirin sh.	8
Sirdaryo t.	27	Xovos t.	6
Boyovut t	21	Sardoba t.	1
Yangiyer sh.	17		

Yangi tashkil etilgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumot

2023- yil yanvar-aprel holatiga ko'ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yangi tashkil etilganlarni faoliyat ko,,rsatayotganlarga nisbati (foizda)

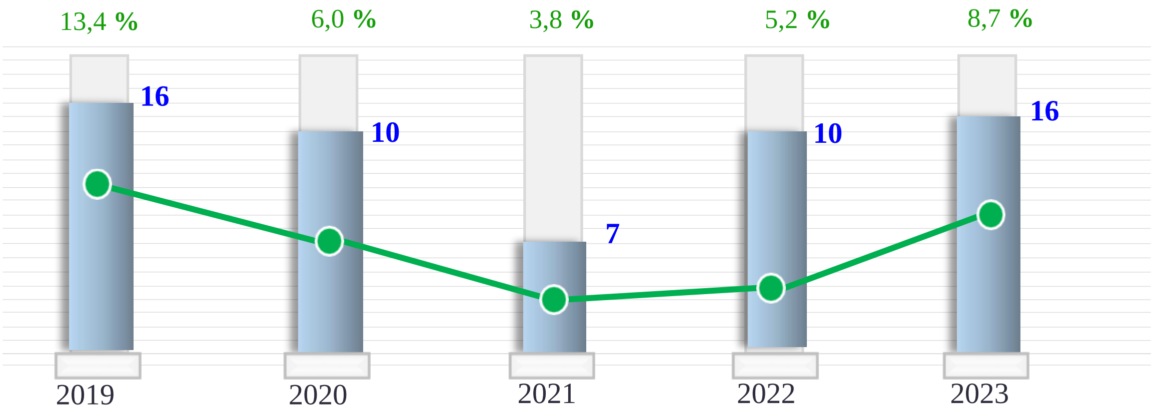

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

1

3,6 %

Qishloq, o,,rmon va baliqchilik xo,,jaligi

9

10,1 %

Sanoat

1

9,1 %

Qurilish

2

8,3 %

Savdo

2

40,0 %

Axborot va aloqa

1

100,0 %

Sog,,liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko,,rsatish

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg,,armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo,,linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo,,lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Hududlar kesimida

Guliston sh.	5	11,9 %
Sirdaryo t.	3	6,0 %
Yangiyer sh.	3	20,0 %
Mirzaobod t.	2	8,0 %
Guliston t.	1	9,1 %
Oqoltin t.	1	16,7 %
Xovos t.	1	12,5 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o„sish sur’ati (foizda)

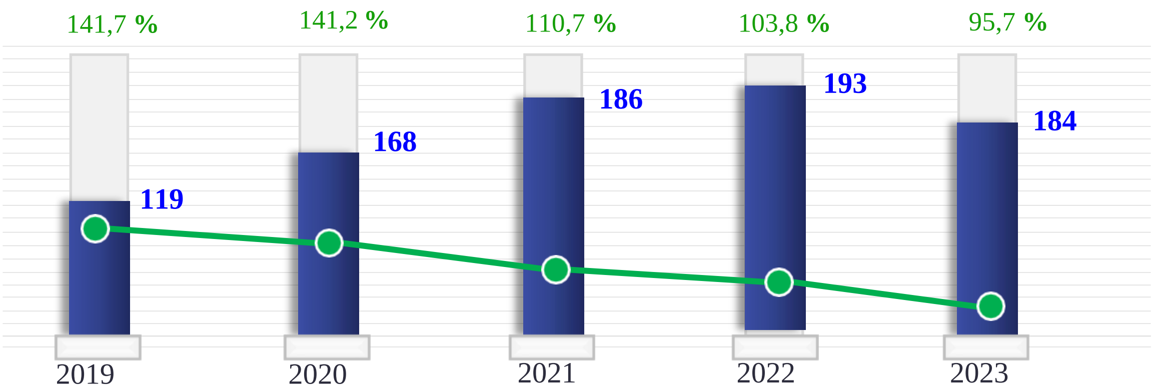

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

28
Qishloq, o„rmon va baliqchilik xo„jaligi

89
Sanoat

11
Qurilish

24
Savdo

6
Tashish va saqlash

2
Yashash va ovqatlanish

5

Axborot va aloqa

1
Sog„liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko„rsatish

18
Boshqa turlar

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko„rsatayotgan korxonalar soni 1,5 barobarga oshdi.

Yetakchi o„rinni 42 ta korxonada to„liq yoki qisman ulushi mavjud bo„lgan Xitoy Xalq Respublikasi egallagan. Bu viloyatda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko„rsatayotgan korxonalar umumiy sonining 22,8 foiz ulushini tashkil etadi. Shuningdek, O„zbekiston iqtisodiyotiga o„z kapitalini kiritayotgan Rossiya (ulushi 18,3 foiz), Turkiya (ulushi 15,2 foiz), Qozog„iston (ulushi 10,9 foiz) va Afg„oniston (ulushi 6,5 foiz) davlatlari ham yetakchilar hisoblanishadi.

Hududlar kesimida

Sirdaryo t.	50	Sayxunobod t.	7
Guliston sh.	42	Xovos t.	8
Mirzaobod t.	25	Sardoba t.	7
Yangiyer sh.	15	Oqoltin t.	6
Guliston t.	11	Shirin sh.	6
Boyovut t.	7		

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

O„zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo„nalishlariga e‟tibor berish, qo„shni davlatlar bilan yaxshi qo„shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg„araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O„zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo„lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag„batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko„rsatayotgan korxonalardan 95 tasi qo„shma korxonalar, 89 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to„g„ri keldi.

Hududlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy va qo‘shma korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

xorijiy korxonalar		qo‘shma korxonalar
17	Sirdaryo t.	33
23	Guliston sh.	19
12	Mirzaobod t.	13
10	Yangiyer sh.	5
8	Guliston t.	3
5	Boyovut t.	2
3	Sayxunobod t.	4
3	Oqoltin t.	3
1	Sardoba t.	6
6	Xovos t.	2
1	Shirin sh.	5

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan qo‘shma va xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar soni to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- may holatiga ko‘ra, birlikda

So„nggi yillarda O„zbekiston iqtisodiyotni jadal o„zgartirishni boshdan kechirdi va xalqaro hamjamiyatda ochiqlik, innovatsiya va biznes va sarmoyaviy to„siqlarni bartaraf etishda qat‟iylik timsollaridan biri sifatida tobora ko„proq e‟tirof etilmoqda.

Demak, xorijiy investitsiyalar ishtirokidagi korxonalar soning ko„payishi, avvalambor, mamlakatdagi siyosiy barqarorlik va investitsiya faoliyatining huquqiy asoslari takomillashtirilgani bilan bog„liq.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma'lumotlardan iborat bo'lgan axborot-ma'lumotnoma tusidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta'minlaydi.

Ro'yxatga olingan – ro„yxatdan o„tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro„yxatidan o„tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo„lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko'rsatayotgan – ro„yxatdan o„tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro„yxatidan o„tkazilgan hamda moliya-xo„jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to„g„risidagi ma'lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro„yxatdan o„tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma'lum bir davrda faoliyat ko„rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro„yxatdan o„tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O„zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi "Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o„tish chora-tadbirlari to„g„risida" 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo„lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo„limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo„lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma'lumotlar O„zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma'lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- may holatiga ko„ra (fermer va dehqon xo„jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.stat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so„ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo„yilgan.

Sirdaryo viloyati statistika boshqarmasi Statistik registrlarni yuritish bo„limi
Tel.: 67 236 70 00